

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

אף אחד מהם לא הסכים לוותר והחלון נפתח ונסגר חליפות.
כשהצליחו להתעורר בבוקר עם ראש כואב מחוסר שינה, גילו
יאיר ובונו לתדהמתם שבמסגרת שסגרו ופתחו כל הלילה - אין
בכלל זגוגית...

ראיתי שהביאו לתרץ כך: התורה מלמדת אותנו כיצד היא דרכם
של הולכי רכיל, שנדע לזהות אותה ולהיזהר. הולכי רגיל
מחפשים פיקנטריה. פרטים עסיסיים על האובייקט התורן.
אם הם לא ימצאו אותה באדם שעליו הם מדברים - הם יחפשו
בחורים ובסדקים, יגיעו עד לסבא מצד האמא שפיטים עגלים
לעבודה זרה.

לא חשוב שאז הסבא היה גוי. לא
חשוב שאחר כך הוא התגייר
וחתנו היה משה רבנו. לא
חשוב שמבני בניו של יתרו
ישבו בלשכת הגזית. אפילו לא
חשוב שהנכד שלו - זה שעליו
מוציאים דיבה כעת - הציל את
כלל ישראל ממגפה קטלנית
"בקנאו את קנאתי בתוכם ולא
כיליתי את בני ישראל
בקנאתי".

כן כן, אותם הולכי רכיל ניצלו
לא פחות ולא יותר בזכותו של
האיש עליו הם מדברים.
אין להם שום מילה רעה להגיד
עליו, אבל 'משהו' הרי חייב
להיות, אז הם מזכירים
"שפיטם אבי אמו עגלים
לעבודה זרה"..."
זה מה שדייק רש"י: "לפי שהיו
השבטים מבזים אותו, לפיכך
בא הכתוב וייחסו אחר אהרן".
(במחשבה תחילה)

"צורר את המדיינים והכיתם אותם כי צוררים הם לכם בנכליהם על דבר פעור" (כה, יז-יח)

כזכור, בלעם שלא הצליח לקלל את ישראל, העניק עצה לבלק
להחטיאם על ידי פריצות. היו מן העם שנפלו בפיתוי ומגפה
פרצה בישראל. לבד מכך הייתה התרסה נוראה של זמרי בן
סלוא, שנגדעה בקנאתו של פנחס והשיבה את חמתו של הקב"ה
מעל בני ישראל.
כעת מצווה השם למשה
לקחת נקמה ממדין: לצאת
למלחמה.

יש להבין, שואל רבי מרדכי
קמינצקי: על דבר גשמי
משיבים בדבר גשמי, אולם

"פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" (כה, יא)

נדירות הן הפעמים בהן התורה מפרטת ייחוס משפחתי של
מישהו יותר משני דורות.

בכל פעם כזו לומדים חז"ל מהפירוט נקודה מסוימת שבשלה
הוסיפו לפרט חוץ משמו של האב גם את שמו של הסב או מעבר
לכך. גם אצל "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן".

"לפי שהיו השבטים מבזים אותו", אומר רש"י.
לבזות? את פנחס?

אז ככה: אבא שלו, אלעזר הכהן הגדול בהווה. סבא שלו, אהרן,
הכהן הגדול הראשון בעולם. סבא-רבא עמרם היה גדול הדור.

משה רבנו - אדון הנביאים, הדוד.
'מוכרחים להבין איך קורה שנכד

כזה מיוחס רוצח נשיא שבט
לעיני כל ישראל? צקצקו
המבזים לשון. 'ממש רחמנות
על המשפחה. אילו בושות'.
חייב להיות שזה בגלל הסבא
מצד האמא, יתרו. הוא הרי היה
כומר לעבודה זרה, כנראה
משם 'רש' פנחס כאלה מידות
גרועות.

ולמה התורה מספרת לנו מה
לחששו 'הנשמות הטובות'?

"תסגור בבקשה את החלון",
ביקש יאיר. "קר לי".

"אין מצב לסגור", התנגד בונו.
"חם לי".

שניהם נתקעו בצפון בשעה
מאוחרת בלילה ללא תחבורה
ציבורית. קשיש טוב לב שראה
במצוקתם הזמין אותם לישון
בביתו הריק. בחדר החשון
שכב בונו בצד ימין ויאיר בצד
השני של החדר.

כשהקור התגבר קם יאיר וסגר את החלון. הוא עוד לא הספיק
להתכסות שוב וכבר קם בונו ופתח את החלון. לצעוק ולהעיר
את הזקן לא יכול יאיר, אבל לקום שוב ולסגור את החלון -
בהחלט כן.

כמובן שבועז פתח אותו שוב.

מחצית השעה עברה ויאיר ניסה בטוב. "בונו, בבקשה, קר לי
מאוד. אני סוגר את החלון".

בונו לא הסכים. הוא לא יכול בלי
חלון פתוח לנשום קצת אוויר.
הדקות חלפו והשעות עברו,
אי שם אחרי האשמורה
השלישית נרדמו השניים
לזמן קצר עד שיפציע הבוקר.

"הפועלים עֲצֵלִים" (אָבוֹת ב, טו)

הַרְהוּ צ'ר' אֲשֶׁר פְּרִינְד הִיָּה אוֹמְרִי: אֵין דְּבָר כּוֹזֵה אֲנִי
עֲיָף - יֵשׁ רַק אֲנִי עֲצֵלָן...

כְּשֶׁהָאָדָם מִתְחַמֵּק מִפְּעֵלָה מְסִימַת בְּגִלְל עֵיפּוֹתוֹ,
עָלָיו לְבִדֵּק הֵיטֵב עִם עֲצָמוֹ אֵת מְקוֹר הַהֲתַחֲמָקוֹת -
וְהָאֵמֶת הַבִּלְתִּי נְעִימָה תִתְגַּלֶּה מוֹל עֵינָיו: הוּא
פְּשׁוּט מִתְעַצֵּל...

אוֹמֵר הָרַבִּי: בְּרוּר שְׁמַתָּר לְלָכֵת לִישׁוֹן... רַק מָה? אֵל
תִּלְךָ לִישׁוֹן מִתוֹךְ בְּרִיחָה! אִם אָתָּה בּוֹרֵחַ לְמִטָּה
מִתוֹךְ רְצוֹן לְהִתְחַמֵּק מִהֲתַמְוּדוֹת, אָתָּה מִבִּיאַת עַל
עֲצָמְךָ נְתוּק, וּמְבַזֵּז אֵת הָאֲנֶרְגִּיּוֹת שֶׁהִקַּב"ה הֶעֱנִיק
לְךָ, נוֹתֵן לָהֶם לְהִתְנַדֵּף מִמְּךָ...

כְּאֲשֶׁר אָתָּה הוֹלֵךְ לְנוּחַ - עֵשֶׂה זֹאת מִתוֹךְ רְצוֹן
וּמְחַשְׁבָּה לְאָגֵר פּוֹחוֹת - בְּכַדִּי לְהַמְשִׁיךְ הֶלְאָה
וּלְמַלֵּא אֵת הַמְשִׁימוֹת הַמְסֻלּוֹת עֲלֶיךָ, מִתוֹךְ
אֲחֵרִיּוֹת אֲמֵתִית לְשְׁלִיחוֹת שְׁהֶשֶׁם שְׁלַח אוֹתָךְ
אֵלָיו!

(נְקֻדוֹת שֶׁל אוֹר - סְפִינְקָא)

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

למושגים שחיים ומוות תלויים בהם"...

ימים מספר חלפו. בליל שבת, בעיצומה של סעודת שבת בבית הגביר - ששומר מצוות לא היה אבל מסורת קיים - צלצל הטלפון. המשרתת הגויה העבירה את השפופרת לבעל הבית תוך שהיא מסבירה שזו שיחה דחופה מאוד.

"מדבר אברמסקי", נשמע הקול מעברו השני של הקו. פני הגביר החווירו.

"עכשיו אתה מאמין לי שמדובר בעניינים של חיים ומוות! אם

אני מתקשר אליך בעיצומה של שבת עבור הילדים הללו -"

מלחמת מדין - מבאר הרב קמינצקי - לא נעשתה כפעולה

גשמית שבאה כתגובה לנפילה

רוחנית. הקב"ה לימד את בני

ישראל מסר לדורות: אדם

שרוחניותו מוטלת בסכנה,

עליו לאזור את כלי מלחמתו

ולצאת למלחמה על חייו!

לפי החשיבות שמעניק אדם

לדברים, כך החיים נתפסים

אצלו כחיי שעה או כחיי

עולם. בכל תחומי החיים,

החל ממאכל - כשרות

לעומת היגיינה; שידוכים -

רוחניות לעומת בריאות;

חינוך ילדים - ערכים לעומת

נוחות, מקום מגורים -

סביבה לעומת איכות, ועוד

ועוד.

(במחשבה תחילה)

"הוא דתן ואבירים

קריאי העדה"

(כו, ט)

פלא והפלא, שני אלה שחז"ל

דורשים אותם לרשעות מתחילה ועד סוף, מקבלים את התואר 'קריאי העדה'. הייתכן?

בספר 'אלף המגן' ביאר זאת על פי משל נאה: יהודי מכפר קטן

קיבל הצעת שידוך לבתו מעיר גדולה וחשובה. השדכן הצטייד

בכתב רשמי וחתום מטעם אותה קהילה שאבי המדובר הוא

ראש הקהל בעיר ההיא. אבי הבת התלהב מאוד ורצה להתקדם

עם השידוך, אך רעייתו שהספיקה קצת לברר -הוודיעה

שהתעודה לא קובעת בעיניה כלום ויש לנסוע למקום ההוא ולברר על המשפחה.

בלית ברירה נסע היהודי למקום ונוכח לדעת שכולם

מה הקשר בין הנפילה הרוחנית שגרמו המדיינים לישראל לבין יציאה למלחמה נגדם. מוטב היה לקרוא עצרה, לקדש צום ולשוב בתשובה. אבל מלחמה!?

זמן קצר לפני מלחמת העולם השנייה, הצליחו לארגן משלוחים של ילדים מאירופה שישבה על חבית אבק שריפה העלולה להתלקח בכל רגע, לאנגליה. משלוחים אלו נודעו לאחר מכן בשם "קינדר-טרנספורט" (הובלת ילדים).

עסקני היהדות החרדית שקיבלו את הילדים בלונדון, ניסו לשכן אותם בבתי יראי השם כדי שימשיכו לקבל חינוך יהודי כשר כפי שהיה בבית הוריהם. אלא שמספר המשפחות החרדיות שיכלו לאמץ ילד - מבחינה כלכלית - היה

מועט מאוד. לעומת זאת,

למשפחות החילוניות

היהודיות שרצו לאמץ ילדים

אלו - לא אבו העסקנים

לשלוח אותם, שכן בבתיים

אלה יסורו לבטח מדרך

אבות.

ראב"ד לונדון בעת ההיא,

הגאון רבי יחזקאל

אברמסקי, נטל על עצמו

להשיג את המימון הדרוש

לחינוכם של ילדים אלו

ולאימוצם בבתי משפחות

שומרות תורה ומצוות.

בין היתר, הוא התקשר לגביר

גדול המתגורר בלונדון, יהודי,

אבל רחוק משמירת תורה

ומצוות. בשיחה הטלפונית

איתו התחנן הרב: "בבקשה,

מדובר כאן בעניין של פיקוח

נפש! אנא -"

"כבוד הרב!" קטע אותו קול

נזעם מעברה השני של

השפופרת. "גדלתי בבית

שומר תורה ומצוות. כשהייתי ילד קטן אחותי חלתה, אבא -

שלא היה מעז לחלל שבת בשום מצב בעולם - שלח אותי

בעיצומו של יום השבת להזעיק את הרופא, תוך שהוא מזרזני

שהרב פסק שזהו 'פיקוח נפש'.

"פיקוח נפש", המשיך הגביר להטיף מוסר לאחד מגדולי הדור,

"זה מצב של חולה אנוש. אתה לא יכול להשתמש במושג הזה

בצורה זולה כפי מה שמתחשק לך. תסלח לי", מצא הגביר פתח

להתחמק מבקשת הרב, "אבל אני לא יכול להמשיך לשוחח בנושא זה כשאתה לא מעניק את הערך הראוי

הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ אָמַר: הַבּוֹרֵא מַעֲדִיק רָשָׁע הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא רָשָׁע - מֵאֲשֶׁר צְדִיק הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא צְדִיק...

כִּי שְׂנִיֵּהֶם צְרִיכִים תִּקּוֹן: הַרְשָׁע עַל מַעֲשָׂיו וְהַצְדִּיק עַל גַּאֲוָתוֹ, אֲבָל הַרְשָׁע לְפָחוּת מוֹדַע לְמַצְבוֹ הַגְּרוּעַ, הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא זָקוּק לְתִקּוֹן - וְאֵלּוֹ הַגַּאֲוָתָן? הוּא אֵינּוּ מוֹדַע לְכָף שֶׁהוּא צָרִיךְ לְתִקּוֹן אֶת הַגַּאֲוָה שְׁלוֹ! הוּא בְּטוֹחַ שֶׁהוּא כָּבֵר מְשֻׁלָּם...

וְאָדָם שְׂאֵינּוּ יוֹדֵעַ שֶׁהוּא צָרִיךְ תִּקּוֹן - אֵין סְפוּי שֶׁהוּא יַחַפֵּשׂ אוֹתוֹ...

אוֹמֵר הַבַּעַל שֵׁם הַקְּדוֹשׁ: הֵיכֵן מַצְאָנוּ אֶת הַהַבְּדֵל בְּגִישָׁה שֶׁל הַבּוֹרֵא לְשְׂנִיָּהֶם?

עַל הַרְשָׁע נֶאֱמַר 'הַשׁוֹכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם', הַרְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם נִמְצָא יַחַד אֶתוֹ, וְאֵלּוֹ עַל הַגַּאֲוָתָן נֶאֱמַר 'אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין לְדוֹר בְּמִדּוֹר אֶחָד'...

(נְקֻדוֹת שֶׁל אוֹר - סְפִינְקָא)

לעיי"נ האשה החשובה

מרת מרים 'וכבוד נ"ר צבי'

ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשוון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

התמנותו בא אליו איש אחד מתושבי עירו וסיפר לו איך הוא לחם בעדו בעת הבחירה עד שזכה שהוציא הדבר לפועל שימנוהו לרב, יען היו הרבה שונאים ומתנגדים לדבר הזה וכיוצא, והגאון בעל מנחת חינוך זצ"ל השיב לו יישר כח, לאחזוקי טיבותיה בעד אהבתו כראוי, ואחרי זמן קצר בא האיש הזה לדון לפניו עם אחד, ומיד הכירו ואמר לא אשב בדיןך ולא אזדקק אני לזה, יען שספרת לי כי היית לוחם בעדי שימנו אותי לאב"ד נגד המתנגדים לי בדבר הזה, והרי זה כשוחד דברים מעיקרא, (ואולי וכנראה היה זה כוונת הבע"ד בתחילה לבא זמן מה מקודם לספר הגדולות והנפלאות אשר עשה בעד הבחירה כנ"ל).

ואמר הגאון הנ"ל כעת נתיישב לי הכתובים בפרשת פנחס שבאו בנות צלפחד אל משה רבינו ואמרו אליו (כז, ג) "אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח", ולכאורה קשה מה זה נפקא מינה אם היו בעדת קרח החולקים על משה או לא, הא כיון שמת מגיע לבניו ירושה ומה נ"מ במעשי האיש הנפטר בחיים חיותו לעניין ירושת בניו או בנותיו, אלא כיון שאמרו למשה רבינו הדברים האלו שאבינו לא היה מהחולקים ומנגדים עליך בעדת קרח שהיה להם מפלה, ע"כ החשיב זה משה רבינו לשוחד דברים, ולא נזדקק לדינם עוד, ע"כ נאמר שם ויקרב משה את משפטן לפני ה' עכ"ד הגאון הנ"ל. ודפח"ח. (דברי תורה - מונקאטש)

"יפקד ה' אלוקי הרוחות" (כו, טז)

מדוע ביקש משה להעמיד במקומו איש אחר על העדה, כבר בחייו?

משה ידע שמצד הדין, היו צריכים בניו לרשת את מלכותו, ואולם ידע גם שלטובת עם ישראל, ראוי למנות עליהם מנהיג, שישכיל להבין ולסבול את הלך רוחו של כל אחד ואחד מהם, ומאחר וידע משה שבניו אינם כך, חשש שמא אם ימנו אחד מהם, יזיק הדבר לישראל. מאידך גיסא, גם לא רצה משה לשנות מדין התורה, של ירושת המלך.

העצה שמצא משה, כדי להימנע משני החששות האלו, הייתה לסלק את עצמו ממלכותו עוד בחייו, ולבקש מה' יתברך למנות מנהיג אחר, עוד בטרם שימות. באופן כזה התבטל דין ירושת המלך, שהרי במותו כבר איננו מלך, ועל כן ממילא אין המלכות צריכה לעבור לבניו, מכיוון שכך, גם אין כבר מניעה מלבחור מנהיג אחר, ראוי ומתאים לתפקיד.

(תורת משה)

"ולא תהיה עדת ישראל כצאן אשר אין להם רועה" (כו, יז)

לכאורה קשה, א. תלה דבר גדול בדבר קטן, תלה ישראל ומנהיגם בצאן ורועה. ב. כתב 'אשר אין להם רועה' דמשמע דדבר הנהוג הוא אצל צאן שלא יהיה להם רועה, והלא באמת אינו כן.

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פיגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

מעקמים את האף למשמע השם. "אבל הוא ראש הקהל", טען לעומתם.

"נכון", השיב לו פיקח, "אבל הבט על התאריך: באותו זמן השתלטו הבולשביקים על האזור ורק מחמת שהוא שיתף איתם פעולה במסירות והלשנות - התמנה לראש הקהל..."

זהו שאמר בהמשך הכתוב "אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת קרח", אם תסתכל על התאריך שחתום על כתב המינוי שהפך אותם ל'קריאי העדה', ותראה מתי הוא התרחש - תבין מי מינה אותם ותבין מי הם היינו...

(במחשבה תחילה)

"לרב תרבה נחלתו... איש לפי פקודיו יותן נחלתו" (כו, נד)

ה'שפתי כהן' על התורה ביאר בדרך רמז: "לרב תרבה נחלתו" - לפי מה שהרבה אדם תורה ומצוות בעולם הזה, כך תרבה נחלתו לעולם הבא.

בספר 'חידושי שמואל' ביאר לפי דבריו המשך הפסוק בדרך רמז "איש לפי פקודיו יותן נחלתו", ש'פקידה' היא לשון חיסרון, כמו שנאמר "וייפקד מקום דוד". אם כן, "איש לפי פקודיו" - לפי מה שמחסר אדם מממונו ונותן לצדקה, "יותן נחלתו".

(במחשבה תחילה)

"ותקרבנה בנות צלפחד ... למשפחת מנשה בן יוסף" (כו, א)

כתב רש"י, "למה נאמר, והלא כבר נאמר בן מנשה, אלא לומר לך יוסף חיבב את הארץ שנאמר והעליתם את עצמותי וכו' ובנותיו חבבו את הארץ שנאמר תנה לנו אחוזה".

לכאורה היינו מבינים ששבחו של אדם גדול יותר אם הוא משיג מעלה מכח עצמו, ולא בגלל שלמד מאבותיו, ואילו כאן משמע ששבחו של בנות צלפחד היה בכך שחיבבו את הארץ כיוסף וקנו, רואים מכאן שעל פי דעת תורה שבח גדול יותר הוא לאדם העושה מחמת שלומד מאבותיו מאשר מי שעושה מעצמו, כיון שהעושה מעצמו מסתפק בעצם עשיית המעשה, וחש כאילו כבר יצא ידי חובה, אך מי שלומד מאבותיו, אינו מסתפק במעשה עצמו, שכן חש הוא כמחוייב לעשותו, על כן הוא מוסיף בו חביבות יתירה והנאה מושלמת והרי זה מעשה מושלם יותר. (רבי משה פינשטיין)

"אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח... " (כו, ג)

שמעתי בשם הגאון הקדוש בעל מנחת חינוך זי"ע, כשנתמנה לאבד"ק טארניפאל, מיד בסמוך אחרי

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

כשראה הילד שלא מתייחסים לדבריו, ניגש אל ראש הישיבה, והציג את ה'טענה' שלו. ומה השיב לו הגר"א זצ"ל?
האם דחה אותו בשתי ידי? לא ולא.

הוא אמר לילד שלאחר שיחזירו את כל ספרי התורה להיכל, הוא בעצמו - ראש הישיבה - ירקוד ויקרא גם ב'ספר' שלו...

ומה אתם חושבים שהרב פאם דיבר סתם-כך?! לאחר שהחזירו את כל הספרים ביקש הרב מהילד שיביא את ספר-הנייר שלו, ואמר 'אתה הראית', וחלק מהקהל שנשאר בבית הכנסת הצטרף ל'ריקודים', כשהילד מכרכר ומקפץ בכל עוז עם 'ספר התורה', ומרגיש את עצמו 'בעננים'... לאחר מכן ניגשו ל'קריאת התורה'. ה'ספר' הונח על הבימה, כשהגר"א פאם עורך 'הצגה' שלימה, והוא-עצמו עולה לתורה, ככהן, ואומר את ה'ברכות', בלי שם השם כמובן, ואחר כך לוי וישראל, וכו'.

עד כדי כך הגיעה מסירותו של הגר"א פאם לאותו ילד! זו הייתה הנהגתו בחיים של אותו גאון וצדיק, הגר"א פאם, שידע להתייחס לכל אדם ואדם כפי מה שהוא. הנהגה זו, כשכל הקהל רואה ולקח דוגמא חיה איך צריכים להתייחס לנבראים שכאלה, מורידה את הטרוניות שיש לבני האדם. שהרי ברור שאנשים שנולדו להם ילדים כאלה, עלולים לבוא מדי פעם בטענות-ומענות בסגנון 'מדוע דווקא אצלי נולד ילד כזה, ואילו לדידיהם של השכנים בריאים ושלמים, ואין להם כל בעיה!'
וכשהגר"א פאם התייחס אל הילד באופן הנ"ל, הוא נכלל בין הצדיקים עליהם נאמר שהם מקיימים את הפסוק 'תנו עוז לאלוקים', דהיינו שכביכול הם 'מחזקים' אותו, ומורידים ממנו את הטרוניות של בני האדם.

(ברכי נפשי)

"ושעיר עיזים אחד לחטאת" (כה, טו)

"אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי על שמיעטתי את הירח" (רש"י). ויש להבין: אם הקב"ה כביכול חטא במיעוט הירח, מפני מה אנו, בני ישראל, אלו שצריכים להביא חטאת על כך בראש חודש?
בספר 'לחמי תודה' ביאר באופן נפלא: הלבנה הרי טענה "אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד", ועל כך השיב לה הקב"ה "לכי ומעטי את עצמך". אלא שאם כן, היה הקב"ה צריך לכאורה להגדיל את החמה ולא להקטין את הלבנה.

אולם לא ניתן היה להגדיל את אור החמה, משום שהוא גנוז לצדיקים לעתיד לבוא, כפי שהביא רש"י בשם המדרש על הפסוק "וירא אלוקים את האור כי טוב", "ראהו שאינו כדאי להשתמש בו רשעים, והבדילו לצדיקים לעתיד לבוא".

"אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי על שמיעטתי את הירח", שאילו לא חטא האדם והיו רשעים בעולם, לא היה צריך לגנוז את אור השמש ואף ניתן היה להגדיל אותו ולא היה צורך למעט את הירח.

(במחשבה תחילה)

אמר הרה"צ רבי יחזקאל ז"ל משינאווא דהענין בזה הוא, דהנה זאת ידע משרע"ה היטב שהקב"ה ימנה מנהיג על ישראל, אבל ביקש שימנה הקב"ה מנהיג על ישראל שלא יכוון כלל לטובת עצמו, ולא יהיו ישראל כצאן אשר אין להם רועה פי' כמו הצאן אשר יש להם רועה אבל הרועה אין מכוון לרעות את הצאן רק לרעות את עצמו ולהנאתו ולטובתו ליהנות מחלבם ומגזית עורם ומבשרם ולזה כוון משרע"ה במתק שפתיו ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה ודפח"ח.

(דברי יחזקאל - החדש)

"ונתתה מהודך עליו" (כו, כ)

מי שזוכה להיות קרוב לגדולי הדור, מקבל את ה'הוד' המושפע מהם והמוענק לכל אדם באשר-הוא. מהסיפור הבא נלמד שגדוליו האמיתיים של עם ישראל מקרבים את עצמם לכל יהודי, וגם לילדים, ועל אחת כמה וכמה לילדים 'מיוחדים'.

אחד הסיפורים המופלאים על הגאון רבי אברהם יעקב פאם זצ"ל, ראש ישיבת 'תורה ודעת' בארה"ב, מוסב על 'החבר הטוב' שהיה לראש הישיבה, בדמותו של הילד שסבל מ'תסמונת דאון', ומצא אצל הגר"א פאם אוזן קשבת לדבריו.

אחד הפרקים האחרונים בספר תולדותיו של ראש הישיבה, 'אהוב על כולם', מתאר את מערכת היחסים הלבבית שהייתה בין הרב פאם לאותו ילד.

כשילד כזה מגיע לבית הכנסת, יש מקרים שהוא מתרוצץ בין המתפללים, מקפץ על ההרים ומטפס על הגבעות, ויש המנסים לגעור בו ולהשתיקו. אצל הרב פאם התנהלו הדברים אחרת.

כשהיה הילד רץ ומסתובב בבית הכנסת ועושה רעש גדול, והמתפללים ניסו להשתיקו, הסביר להם הגר"א פאם שלא רק אין טעם להשתיקו (מפני שזה לא יעזור, וכידוע), אלא יתכן בהחלט - שזו היא צורת התפילה של הילד ההוא.

מה אנחנו יודעים, אנשי בשר ודם, מהמתחולל בנפשו של הילד? רק השם יתברך, שברא אותו בצורה זו, וקבע מראש איזו משפחה תזכה (כן, כן, תזכה!) לגדלו, הוא לבדו יודע שיתכן שההתרוצצות של הילד בבית הכנסת יש בה מעין 'ריקוד' לכבוד השם, ואיך אנחנו יכולים להשתיקו?!... ראש הישיבה השתדל להתייחס אליו בסבלנות מרובה, והאזין לכל דבריו, ודי היה בעצם ההתנהגות הזו, כדי להוכיח לכל הקהל כיצד לנהוג עם הילד.

פעם, ביום שמחת תורה, הגיע הילד לבית הכנסת עם ספר תורה העשוי מנייר, כדרכם של הילדים. אלא שבעוד שכל הילדים האחרים מבינים שהספר שהם אווזים בידם, אינו ספר תורה כשר, הוא לא הבין זאת... כשהוציאו את כל ספרי התורה מההיכל, ורקדו סביבם, ואחר כך קראו בהם, בא הילד ב'טענה' אל הגבאי מדוע לא רוקדים גם בספר שלו...

נחשוב לרגע על תגובתו של גבאי מן היישוב לטענה כזו; הרי במקרה הטוב הוא ייתן לילד לטיפה מהולה בלגלוג, ויפטרנו

כלאחר-יד... לא כך הם פני הדברים בדרך כלל? האם זו היא ההתייחסות?